

ВОДИЧ ЗА ИНВЕСТИЦИИ 2013

INVESTMENT GUIDE 2013



ИНВЕСТИРАЈТЕ ВО РАДОВИШ / INVEST IN RADOVIS

ИНВЕСТИРАЈТЕ ВО МАКЕДОНИЈА / INVEST IN MACEDONIA

ВОДИЧ ЗА ИНВЕСТИЦИИ 2013

INVESTMENT GUIDE 2013



ИНВЕСТИРАЈТЕ ВО РАДОВИШ / INVEST IN RADOVIS
ИНВЕСТИРАЈТЕ ВО МАКЕДОНИЈА / INVEST IN MACEDONIA



supported by
Municipality of Radovis

Radovis, 2013

Автори:

Д-р. Јанка Димитрова
Лазар Газепов
Александар Јашков

Издава:

Здружение „ИНВЕНТИВНОСТ“ Радовиш
ул. „Коста Сусинов“ бр. 22
2420, Радовиш
Република Македонија

Лектор: Борче Панов
Рецензент: Д-р. Оливера Ѓоргиева-Трајковска
Техничко уредување: Александар Јашков
Печати: Печатница „Графосервис“ - Струмица
Тираж: 500 Примероци

© 2013 Сите права се заштитени.

Овој труд не смее да биде преведен или копиран во целина или негов дел без дозвола на издавачот „ИНВЕНТИВНОСТ“. Забрането е било какво складирање и архивирање, електронско прилагодување, компјутерско програмирање или користење со некоја слична или различна технологија позната до денес или која ќе се развие во иднина.



Authors:

D-r Janka Dimitrova
Mr. Lazar Gazepov
Mr. Aleksandar Jashkov

Publisher:

Association "INVENTIVNOST" - Radovis
"Kosta Susinov" no. 22
2420, Radovis
Republic of Macedonia

Lecturer:	Borce Panov
Reviewers:	D-r Olivera Gjorgieva-Trajkovska
Editing:	Aleksandar Jashkov
Print:	Studio "Grafoservis" Strumitza
Circulation:	500 copies

© 2013, All rights reserved.

This guide is for commercial purposes only. It shouldn't be translated or copied in parts, or as a whole, without permission from it's publisher. All kinds of storing, archiving and computer editing using current or future technologies are forbidden.





РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА



ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ



ИНФРАСТРУКТУРА И ЕКОНОМИЈА



ПОВОЛНОСТИ ЗА СТРАНСКИ ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ



ЈУГОИСТОЧЕН ПЛАНСКИ РЕГИОН



ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ




ИНФРАСТРУКТУРА И ЕКОНОМИЈА



ПОВОЛНОСТИ ЗА СТРАНСКИ ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ



ОПШТИНА РАДОВИШ



ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ



ИНФРАСТРУКТУРА И ЕКОНОМИЈА



ПОВОЛНОСТИ ЗА СТРАНСКИ ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ



ПОДАТОЦИ ОД ЛОКАЛНОТО ИСТРАЖУВАЊЕ ЗА СОСТОЈБАТА
НА МАЛИТЕ И СРЕДНИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА - МСП



БИЗНИС КЛИМА ВО МАКЕДОНИЈА



REPUBLIC OF MACEDONIA



BASIC DATA



INFRASTRUCTURE AND ECONOMY



INCENTIVES FOR FOREIGN DIRECT INVESTMENTS - FDI



SOUTHEASTERN PLANNING REGION



BASIC DATA



INFRASTRUCTURE AND ECONOMY



INCENTIVES FOR FOREIGN DIRECT INVESTMENTS - FDI



MUNICIPALITY OF RADOVIS



BASIC DATA



INFRASTRUCTURE AND ECONOMY



INCENTIVES FOR FOREIGN DIRECT INVESTMENTS - FDI



DATA FROM LOCAL RESEARCH ON THE SITUATION OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES - SME's



DOING BUSINESS IN MACEDONIA



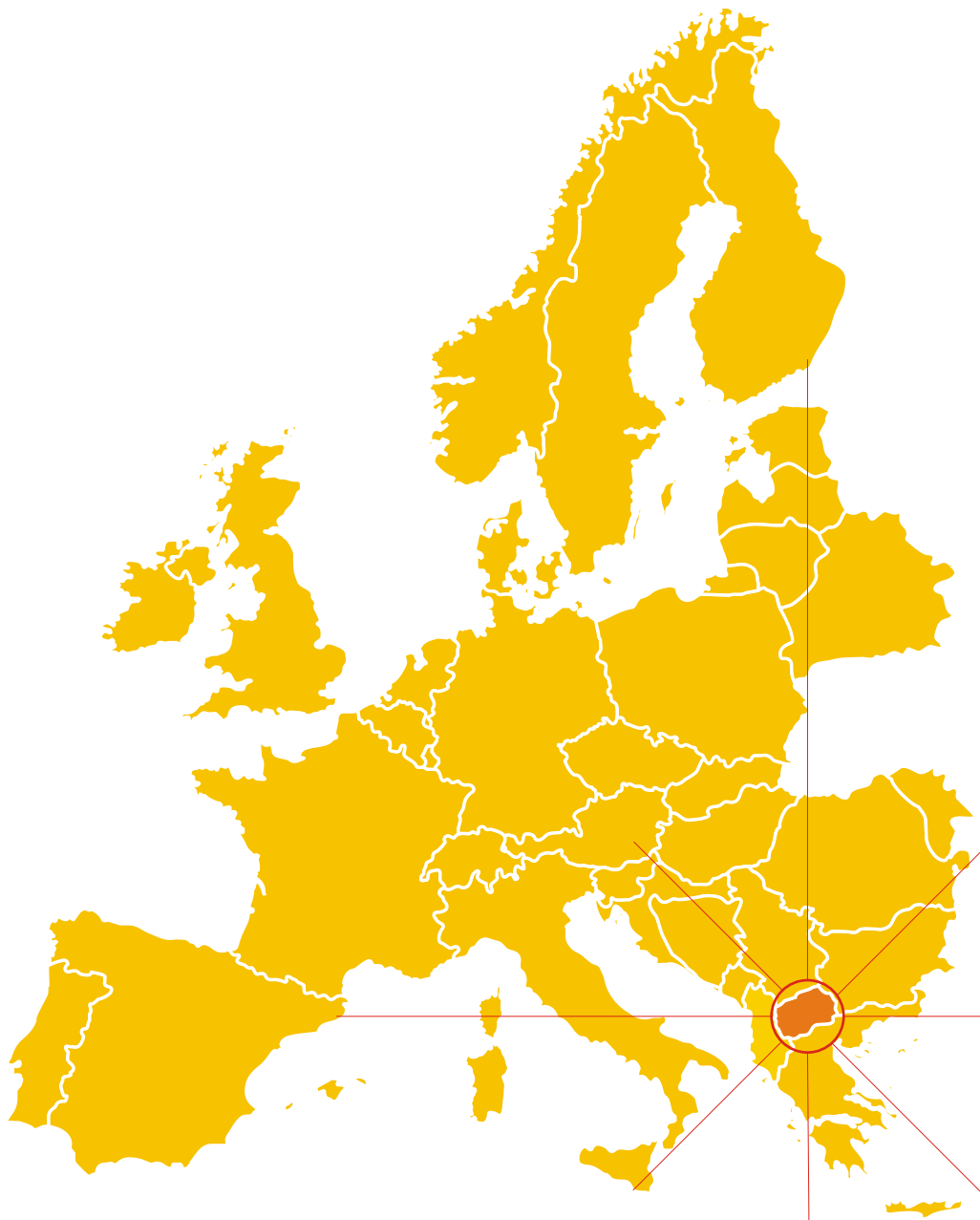


ВОДИЧ ЗА ИНВЕСТИЦИИ

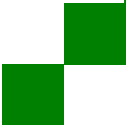


подржано од
ОПШТИНА РАДОВИШ





**INVEST IN
RADOVIS**





ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

Република Македонија се наоѓа во југоисточниот дел на Европа, завземајќи го централниот дел на Балканскиот полуостров, позната по своето значајно културно историско наследство, богатите ресурси и гостопримливиот и трудољубив народ. Република Македонија претставува една од најзначајните крстосници во светот, поврзувајќи ја Европа со Азија, Мала Азија и Африка.

Уставно име	Република Македонија
Политички систем	Повеќепартиска парламентарна демократија
Население	2.022.547
Површина	25,713.00 км ²
Официјален јазик	Македонски (и други јазици кои ги зборуваат најмалку 20% од граѓаните во општините)
Главен град	Скопје
Регионални центри	Битола, Струмица, Штип, Тетово, Куманово, Охрид и Велес
Број на општини	84+ Град Скопје
Национална валута	Денар (1 МКД)= 100 дени
Девизен курс	1 САД = 52 МКД 1 ЕУР = 61,5 МКД
Клима	Комбинирана умерено континентална и медитеранска
Временска зона	ГМТ + 1
Број за повик до земјата	++ 389
Локација	Југоисточна Европа, централнојужен дел на балканскиот полуостров
Соседни земји	Србија, Бугарија, Албанија, Грција и Косово





BASIC DATA

Republic of Macedonia is located in southeastern part of Europe, urging the central part of the Balkan Peninsula, known for its significant cultural and historic heritage, rich resources and hospitable and industrious people. Macedonia is one of the most important intersections in the world, linking Europe with Asia, Middle East and Africa.

Constitutional name	Republic of Macedonia
Political system	Parliamentary democracy
Population (Census 2002)	2.022.547 habitants
Territory	25,713.00 км2
Language	Macedonian (and other languages spoken by at least 20% of the citizens of the municipalities)
The capital	Skopje
Regional centers	Bitola, Strumitsa, Shtip, Tetovo, Kumanovo, Ohrid and Veles
Number of the municipalities	84+ the capital Skopje
National currency	Denar (1 MKD)
Девизен курс	1 USD = 52 MKD 1 EUR = 61,5 MKD
Climate	Combined - moderate continental and Mediterranean
Time zone	GMT + 1
International telephone code	++ 389
Location	Southeastern Europe, central part of the Balkan peninsula
Neighboring countries	Serbia, Bulgaria, Greece, Albania and Kosovo



МАКЕДОНИЈА ВО БРОЈКИ

Република Македонија е членка на повеќе меѓународни организации, меѓу кои спаѓаат и:

- Обединетите Нации – ООН,
- Меѓународниот Монетарниот Фонд – ММФ,
- Светската трговска Организација – СТО.

Република Македонија е со статус кандидат за член во Европската унија и НАТО.

Население	2.022.547 (според попис од 2002 година)
Етнички состав	Македонци 64.18%, Албанци 25.17%, Турци 3.85 %, Срби 1.78%, Власи 0.48%; Боснјаци 0.84 %; Роми 2.66%; останато 1.04%
Религија	Христијани 66.66%, Муслимани 30.06%, друго 3.28%
Старосна структура	0-14 години 21.08% , 15-64 години 68.30%, 65 години и повеќе 10.57%, непознато 0.06%
Стапка на наталитет	11,5 ‰
Стапка на морталитет	8,8‰
Очекувано траење на живот (2002-2004)	71,15 години (м) 75.75 години (ж)
Писменост 15-24 години)	98,7%





MACEDONIA IN NUMBERS

Republic of Macedonia is a member in several international organizations, like

- the United Nations, the UN,
- the International Monetary Fund, IMF,
- World Trade Organization - WTO.

Republic of Macedonia is a candidate member of the European Union and NATO.

Population	2.022.547 (census 2002)
Ethnic composition	Macedonians 64.18%, Albanians 25.17%, Turkish 3.85 %, Serbians 1.78%, Vlach 0.48%; Bosniaks 0.84 %; Roma 2.66%; others 1.04%
Religion	Christians 66.66%, Muslim 30.06%, others 3.28%
Age structure	0-14 years 21.08% , 15-64 years 68.30%, 65 years and more 10.57%, unidentified 0.06%
Fertility	11,5 ‰
Mortality	8,8 ‰
Average life span (2002 - 2004)	71,15 years (men) 75.75 years (women)
Literacy of the population	98,7%





ИНФРАСТРУКТУРА

Транспортната инфраструктура во Република Македонија можеме да ја поделиме на три дела и тоа:

- Патна инфраструктура
- Железница
- Воздушен сообраќај

Република Македонија има изградено патна мрежа во должина од над 9.200 км, како и железничка мрежа во должина од над 900 км. Во рамките на оваа патна и железничка инфраструктура значајни сообраќајно-економски коридори се: коридорот 8 (Исток-запад 315 км) и коридорот 10 (Север-Југ 304 км). Република Македонија поседува два современи меѓународни аеродроми кои ги исполнуваат најсовремените светски стандарди и тоа: Аеродром Александар Велики – Скопје и Аеродром Св. Павле – Охрид. Во тек на изградба е нов меѓународен карго аеродром во Штип.

ЕКОНОМСКИ ИНДИКАТОРИ

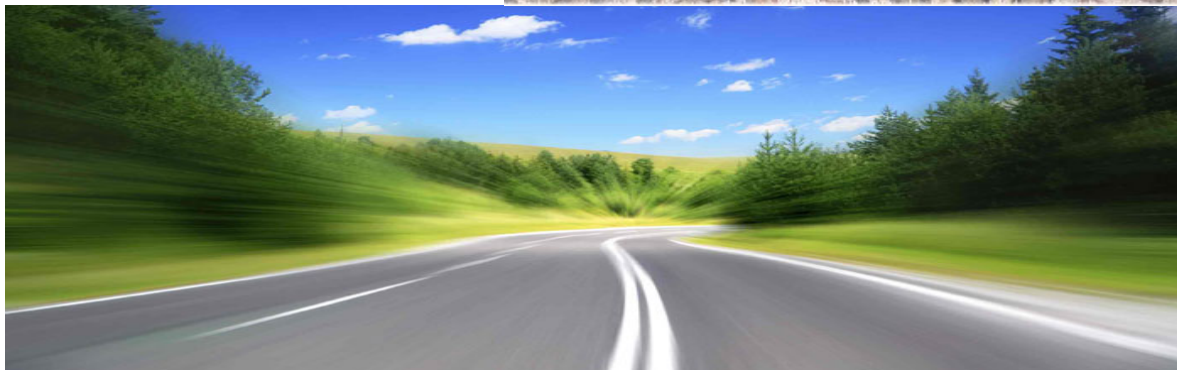
Просечен годишен

економски раст (2000-2010) 3,8%

БДП - по жител во ЕВРА 2,223

Инфлација 0,5%

Невработеност 36,5%



INFRASTRUCTURE

Transport infrastructure in the Republic of Macedonia can be divided into three parts:

- Road infrastructure
- Rail
- Air Traffic

Republic of Macedonia has built a road network of over 9,200 km in length, and the rail network over 900 km in length. Within this road and railway infrastructure significant traffic-economic corridors: Corridor 8 (east-west 315 km) and Corridor 10 (North-South 304 km). Macedonia possesses two modern international airports that meet the modern world standards: Alexander the Great Airport - Skopje Airport St. Paul - Ohrid. In the course of building is a new international cargo airport in Stip.

ECONOMIC INDICATORS

Average annual growth	
(2000-2010)	3,8%
GDP per capita (euros)	2,223
Inflation	0,5%
Unemployment	30,6%
Annual growth (2011)	2%





ПОТПИШАНИ ДОГОВОРИ ЗА СЛОБODНА ТРГОВИЈА

ЦЕФТА (Романија, Бугарија и Хрватска)

Примена од 24.08.2006, "Службен весник на РМ" бр. 59/06

Договор за пристапување на Република Македонија кон Централноевропскиот договор за слободна трговија (ЦЕФТА)

Србија и Црна Гора

Примена од 01.06.2006, "Службен весник на РМ" бр. 48/06

Договор за слободна трговија меѓу Република Македонија и Србија и Црна Гора

Косово

Примена од 03.02.2006, "Службен весник на РМ" бр. 10/06

Привремен Договор за слободна трговија меѓу Република Македонија и УНМИК

Република Молдова

Примена од 01.01.2005, "Службен весник на РМ" бр. 77/04

Договор за слободна трговија меѓу Република Македонија и Република Молдова

Босна и Херцеговина

Примена од 01.07.2002, "Службен весник на РМ" бр. 45/06 и 69/06

Договор за слободна трговија меѓу Република Македонија и Босна и Херцеговина

Албанија

Примена од 15.07.1002, "Службен весник на РМ" бр. 47/02

Договор за слободна трговија меѓу Република Македонија и Република Албанија

ЕФТА (Норвешка, Швајцарија, Лихтенштајн и Исланд)

Примена од 01.05.2002, "Службен весник на РМ" бр. 89/01 и 62/03

Договор за слободна трговија меѓу Република Македонија и ЕФТА државите

Украина

Примена од 10.09.2001, "Службен весник на РМ" бр. 53/01

Договор за слободна трговија меѓу Република Македонија и Украина

Европска Заедница

Примена од 01.06.2001, "Службен весник на РМ" бр. 29/01, 27/04, 31/04, 46/05, 68/06

Спогодба за стабилизација и асоцијација меѓу Република Македонија и Европска Заедница

Турција

Примена од 01.09.2000, "Службен весник на РМ" бр. 83/99

Договор за слободна трговија меѓу Република Македонија и Турција



подржано од
ОПШТИНА РАДОВИШ



SIGNED FREE TRADE AGREEMENTS

CEFTA (Romania, Bulgaria and Croatia)

Signed 24.08.2006,

Agreement on amendment of and accession to the Central European Free Trade Agreement (CEFTA).

Serbia and Monte Negro

Signed 01.06.2006,

Bilateral Free Trade Agreement between Macedonia and Serbia and Monte Negro.

Kosovo

Signed 03.02.2006,

Temporary Free Trade Agreement between Macedonia and Kosovo.

Republic of Moldova

Signed 01.01.2005,

Bilateral Free Trade Agreement between Macedonia and Moldova.

Bosnia and Herzegovina

Signed 01.07.2002,

Bilateral Free Trade Agreement between Macedonia and Bosnia and Herzegovina.

Albania

Signed 15.07.1002,

Bilateral Free Trade Agreement between Macedonia and Albania.

EFTA (Norway, Switzerland, Liechtenstein and Iceland)

Signed 01.05.2002,

Free Trade Agreement between Macedonia and EFTA.

Ukraine

Signed 10.09.2001,

Bilateral Free Trade Agreement between Macedonia and Ukraine.

European Union

Signed 01.06.2001,

SAA (Stabilization and Association Agreement) between Republic of Macedonia and EU.

Turkey

Signed 01.09.2000,

Bilateral Free Trade Agreement between Macedonia and Turkey.





ПОВОЛНОСТИ ЗА СТРАНСКИ ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ - СДИ

Република Македонија целосно го изедначува статусот на странските инвеститори со домашните. Досега има склучено триесетина договори за избегнување на двојното оданочување, има воведено рамен данок со стапка од 10% (еден од најниските во Европа и светот) и води стимулативна економска политика кон директните странски инвестиции преку обезбедување на низа поволности за странските инвеститори.

Воведен е едношалтерски систем за регистрација на компаниите и добивање на потребните дозволи, концесии, информации и сл. Во Република Македонија странските компании можат да се стекнат со сопственост земја. Воведени се технолошко индустриски развојни зони – ТИРЗ со значителни даночни и фискални олеснувања кон инвеститорите.

Како најповолни за директни странски инвестиции и заедничко инвестирање (*joint venture*) се истакнуваат следните сектори:

- Текстилна индустрија
- Индустрија за обувки
- Одгледување и преработка на овошје и зеленчук
- Месна индустрија
- Млечна индустрија
- Производство на вино и алкохол
- Тутунска индустрија
- Хемиска и фармацевтска индустрија
- Градежен сектор
- Банкарски сектор
- Телекомуникации
- Енергетика
- Други производствени и услужни дејности



INCENTIVES FOR FOREIGN DIRECT INVESTMENTS - FDI

Republic of Macedonia fully equate the status of foreign and domestic investors. So far has thirty agreements for avoidance of double taxation, has introduced a flat tax rate of 10% (among the lowest in Europe and the World) and leads stimulating economic policy towards foreign direct investment by providing a range of incentives for foreign investors.

In Republic of Macedonia one stop system has been introduced for company registration and obtaining necessary permits, concessions, information etc... In the Republic of Macedonia, foreign companies can acquire ownership of real estate - land. Also, there have been introduced technological industrial development zones - Zones with significant tax and fiscal incentives to investors.

The most attractive sectors for foreign direct investment and joint investment (joint venture) are:

- Textile industry
- Footwear Industry
- Cultivation and processing of fruits and vegetables
- Meat industry
- Milk industry
- Production of wine and other alcoholic beverages
- Tobacco
- Chemical and pharmaceutical industry
- Construction sector
- Banking sector
- Telecommunications
- Energy
- Other manufacturing and service activities





ПОВОЛНОСТИ ЗА СТРАНСКИ ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ - СДИ

Во Република Македонија се дозволени речиси сите облици на водење на бизнис, преку следните форми на трговски друштва: јавно трговско друштво, командитно друштво, друштво со ограничена одговорност, акционерско друштво и командитно друштво со акции. Исто така странските компании можат да регистрираат свои претставништва во Република Македонија. Во делот на надворешната трговија Република Македонија најмногу учествува со увоз или извоз на стоки со земјите членки на Европската Унија, поранешните Југословенски Републики, Албанија, Турција, Кина и други држави.

Во Република Македонија, царинската тарифа и тарифните ознаки секоја година се хармонизираат со комбинираната номенклатура на стоки на Европската Унија. Царинските стапки се дефинираат согласно моделот на најповластена нација, на земји членки на Светската трговска организација-СТО. За овие производи се применува преференцијална царинска стапка.

Преку договорите за слободна трговија, спогодбата за стабилизација и асоцијација помеѓу Република Македонија и Европската Унија се дефинираат увозни/извозни квоти врз основа на кои се утврдува царинската стапка.

Даночната политика во Република Македонија се карактеризира со политика на рамен данок и едни од најниските даночни стапки од 10% и тоа во делот на данокот на добивка и персоналниот данок на доход. Данокот на додадена вредност е со даночна стапка од 18%, а за определени стоки тој изнесува 5% (компјутерски технологии, лекови, земјоделска механизација, итн..). Во Република Македонија постојат мерки на даночни олеснувања и ослободување од плаќање на данок, доколку се работи за директни странски инвестиции, посебно во технолошките индустриски развојни зони – ТИРЗ и при реинвестирање на остварената добивка.

Во Република Македонија постојат два начини на решавање на правните спорови и тоа: пред домашните судови според домашната правна регулатива и пред меѓународните арбитражни тела. Во Република Македонија ратификуваните меѓународни договори и конвенции се изедначени и хармонизирани со домашната легислатива. Република Македонија ја признава меѓународната арбитража и има над 40 акредитирани меѓународни арбитри.



поддржано од
ОПШТИНА РАДОВИШ





INCENTIVES FOR FOREIGN DIRECT INVESTMENTS - FDI

In the Republic of Macedonia are allowed almost all forms of doing business, which can be registered as: public company, limited partnership, limited liability company, joint stock company and limited partnership by shares. Also foreign companies can register their own offices in the Republic of Macedonia. In the area of foreign trade, the Republic of Macedonia's most involved with importing or exporting goods to the member states of the European Union, followed by the former Yugoslav countries, Albania, Turkey, China and other countries.

In Macedonia, the customs tariff and tariff codes each year are harmonized with the EU Combined Nomenclature of goods. Tariff rates are defined according to the model of the most-favored-nation member states by the World Trade Organization-WTO. To these products preferential tariff rate are applied.

Through the free trade agreements and the Stabilization and Association Agreement, between the Republic of Macedonia and the European Union, the import / export quotas are set, on which the customs rate are projected.

Tax policy in the Republic of Macedonia is characterized by a flat tax policy and represents one of the lowest tax rates of 10% in the area of income tax and personal income tax. Value added tax is set as a general tax rate of 18%, and for certain goods is determined like preferential tax rate of 5% (computer technology, pharmaceuticals, agricultural machinery, etc. ...). In Macedonia, there are measures of tax relief and exemption from payment of tax, in case of foreign direct investment, especially in the technological industrial development zones - Zones and reinvestment of the gained profit.

In Macedonia, there are two ways to resolve legal disputes as follows: in the domestic courts under domestic legislation and in the international arbitration bodies. In the Republic of Macedonia, the ratified international agreements and conventions are equalized and harmonized with domestic legislation. Republic of Macedonia recognizes international arbitration and has over 40 accredited international arbitrators.



ЈУГОИСТОЧЕН ПЛАНСКИ РАЗВОЕН РЕГИОН



подржано од
ОПШТИНА РАДОВИШ





SOUTHEASTERN PLANNING REGION





ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

Југоисточниот плански развоен регион се наоѓа во југоисточниот дел на Република Македонија со површина од околу 3500 км² и над 170 000 жители. Југоисточниот плански развоен регион согласно номенклатурата на територијални единици за статистика спаѓа во НТЕС-3, со цел да се обезбеди статистичка основа за планирањето на развојот на истиот.

Во составот на Југоисточниот плански развоен регион спаѓаат 10 општини и тоа:

1. Општина Конче
2. Општина Радовиш
3. Општина Струмица
4. Општина Василево
5. Општина Босилово
6. Општина Ново Село
7. Општина Валандово
8. Општина Дојран
9. Општина Богданци
10. Општина Гевгелија

Југоисточниот плански развоен регион се граничи на север со Источниот плански развоен регион, на запад со Вардарскиот плански развоен регион, на исток со Република Бугарија и на Југ со Република Грција. Во Југоисточниот плански развоен регион се издвојуваат три значајни планински масиви и тоа планина Плачковица, планина Огражден и планина Беласица. Во Југоисточниот плански развоен регион претежно живеат македонци и помал дел од другите националности (срби, турци, роми, власи итн..).

Југоисточниот плански развоен регион е препознатлив по Дојранското езеро, Смоларскиот и Колешинскиот водопад, манастирските локалитети Водоча, Вељуса, Конечки манастир, Оравичко манастирче, Црквата Св.Троица во Радовиш и други знаменитости.



подржано од
ОПШТИНА РАДОВИШ



BASIC DATA

Southeast planning development region is located in the southeastern part of the Republic of Macedonia with an area of about 3,500 km² and 170 000 inhabitants. Southeast planning development region in accordance with the Nomenclature of Territorial Units for Statistics belongs to NUTS-3, in order to provide a statistical basis for planning the regional development.

Southeast planning development region includes 10 municipalities:

1. Municipality of Konche
2. Municipality of Radovich
3. Municipality of Strumitza
4. Municipality of Vasilevo
5. Municipality of Bosilovo
6. Municipality of Novo Selo
7. Municipality of Valandovo
8. Municipality of Dojran
9. Municipality of Bogdanci
10. Municipality of Gevgelija

Southeast planning development region borders on the north by East Planning Development Region, on the west Vardar Planning Development Region, the Republic of Bulgaria to the east and south by Republic of Greece. In Southeast planning development region there are three important mountain ranges: mountain Plackovica, mountain Ograzden and mountain Belasica. In Southeast planning development region live predominantly macedonians and small part of other nationalities (serbs, turks, roma, vlachs, etc. ...).

Southeast planning development region is recognizable by Dojran Lake, Smolarski and Kolesino Waterfall, monastery sites - Veljusa, Oraovichko manastiriche, Church St. Trinity in Radovich, and other landmarks.





ИНФРАСТРУКТУРА И ЕКОНОМИЈА

Најразвиени стопански гранки во регионот се: земјоделството, прехранбената индустрија, рударската и металната индустрија, градежништвото, текстилната индустрија и туризмот.

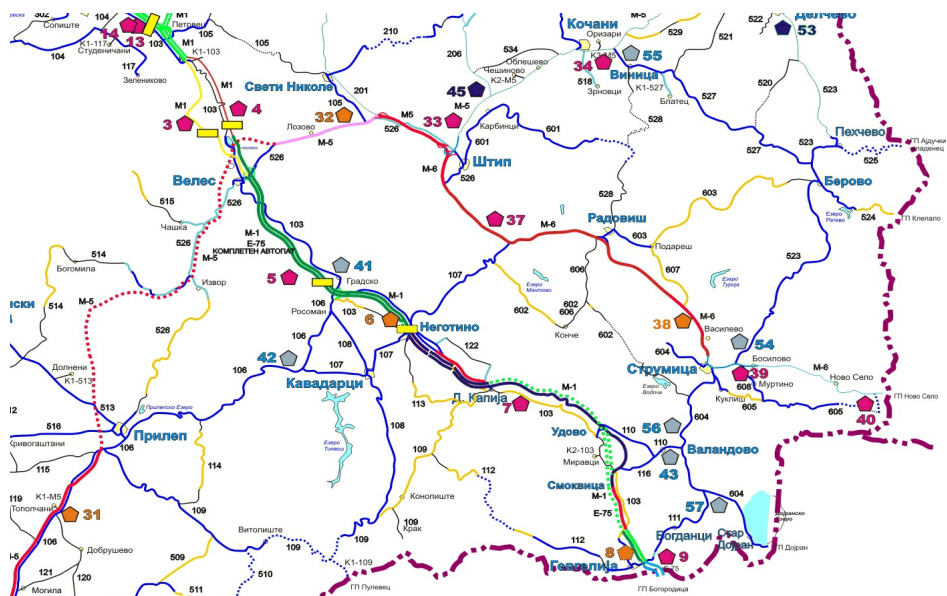
Значајни патни коридори се следните поврзувања:

Радовиш – Струмица – Ново Село – Република Бугарија,

Струмица – Радовиш – Штип – Велес – Скопје,

Струмица – Радовиш – Неготино – Кавадарци – Прилеп - Битола и

Радовиш – Струмица – Гевгелија – Република Грција.



ПОДДРЖАНО ОД
ОПШТИНА РАДОВИШ



INFRASTRUCTURE AND ECONOMY

Most developed industries in the region are: agriculture, food processing, mining and metal industry, construction, textiles and tourism.

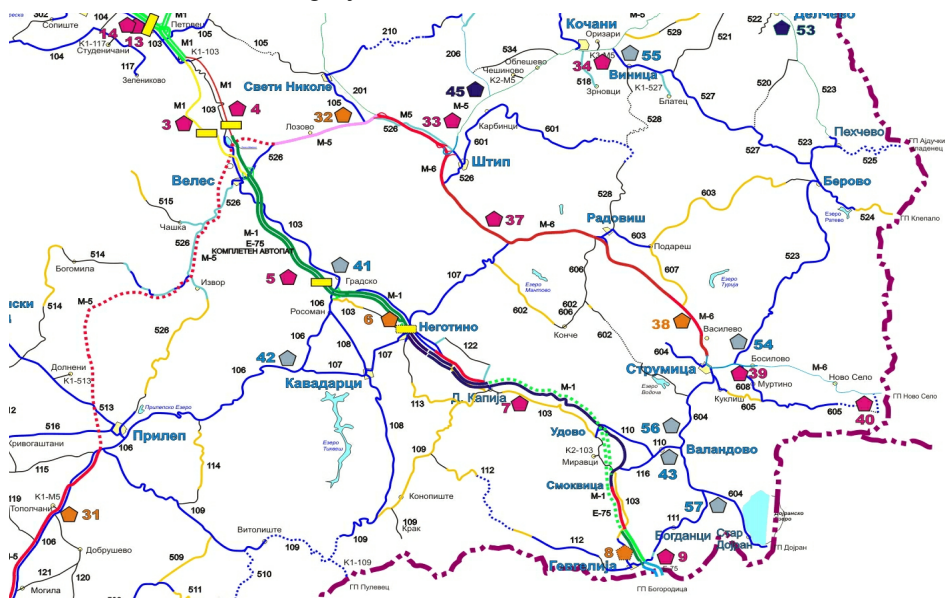
Important road corridors make following connections:

Radovich - Strumica - Novo Selo – Bulgaria,

Strumica - Radovich - Stip-Veles-Skopje,

Strumica - Radovich - Negotino-Kavadarci - Prilep-Bitola and

Radovich - Strumica - Gevgelija - Greece.





ПОВОЛНОСТИ ЗА СТРАНСКИ ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ - СДИ

Во Југоисточниот плански развоен регион важат истите поволности за инвестиции како и во целата Република Македонија. Посебно атрактивна е технолошко индустриската развојна зона – ТИРЗ во Општина Радовиш со значителни даночни и фискални и комунални олеснувања кон инвеститорите., како и индустриските зони во останатите општини од регионот.

Како најповолни за директни странски инвестиции и заедничко инвестирање (joint venture) се истакнуваат следните сектори:

- Одгледување и преработка на овошје и зеленчук
- Месна индустрија
- Текстилна индустрија
- Млечна индустрија
- Производство на вино и алкохол
- Тутунска индустрија
- Метална индустрија
- Хемиска и фармацевтска индустрија
- Градежен сектор
- Банкарски сектор
- Телекомуникации
- Енергетика
- Туризам

Други производствени и услужни дејности



INCENTIVES FOR FOREIGN DIRECT INVESTMENTS - FDI

South-East planning development region have the same investment incentives as well as the entire territory of the Republic of Macedonia. Especially attractive is the Technological Industrial Development Zone - TIDZ located in the municipality of Radovich with significant tax and communal incentives to investors, and industrial zones in other municipalities in the region.

The most attractive sectors for foreign direct investment and joint investment (joint venture):

- Cultivation and processing of fruits and vegetables
- Meat industry
- Textile industry
- Milk industry
- Production of wine and other alcoholic beverages
- Tobacco
- Metal industry
- Chemical and pharmaceutical industry
- Construction sector
- Banking sector
- Telecommunications
- Energy
- Tourism

Other manufacturing and service activities.



ЛОКАЛНА САМОУПРАВА



Органи на локалната самоуправа се Градоначалникот на Општина Радовиш и Советот на Општина Радовиш.

Локалната администрација и секторите во истата се под надлежност на градоначалникот на Општина Радовиш, чија работа е да ги претставува и застапува интересите на општината и нејзините жители, а и да го обезбеди извршувањето на работите кои што со закон и се доделени на општината.

Градоначалник на Општина Радовиш е г-дин Сашко Николов, а неговиот мандат трае 4 години, односно од 2013 година до 2017 година.

„Општината Радовиш се стреми да ги подобри условите за живот на граѓаните, на начин што би се искористиле компаративните предности што ги нудат природното опкружување и досегашната создадена инфраструктура со насока кон креирање на среќни, задоволни, безбедни и здрави граѓани.

За да поттикнеме правилен и здрав локален економски развој. Ние, како двигатели на истиот мораме да создадеме една симбиоза помеѓу луѓето, природната околина и развојот на науката и технологијата, а паралелно со тоа културата и образованието да се развиваат кон позитивна насока.



И затоа добронамерници, граѓани и пријатели на Радовиш, упатувам отворена покана и Ви давам до знаење дека вратата на Општина Радовиш е секогаш отворена кон сите оригинални, позитивни идеи и иницијативи со цел унапредување на локалната заедница и подигање на квалитетот на животот на граѓаните.“

Искрено Ваш,

Сашко Николов

Градоначалник на Општина Радовиш



поддржано од
ОПШТИНА РАДОВИШ



LOCAL SELF GOVERNMENT



Rulling bodies of the local government are the Mayor of Municipality of Radovis and the Council of the Municipality of Radovis.

The local government administration and it's sectors, are under control of the mayor, whose duty is to represent and protect the interests of the municipality and those of it's populations, and also to menage and ensure the enforcement of the works that are entrusted to the municipality by law.

Mayor of Radovis is Sashko Nikolov, whose mandate last for 4 years, from 2013 until 2017.

„Municipality of Radovis aims to improve the living conditions of its citizens in a way that would be used the comparative advantages offered by the natural environment and the current established infrastructure in order to create a happy, safe and healthy citizens.

To encourage the orderly and healthy local economic development, We, as the drivers, must create a symbiosis between humans, the environment and the development of science and technology, along with the culture and education to develop a positive direction.

And because of that, to all interested parties, friends and citizens of Radovis, I extend an open invitation and wish to let you know that the door of the Municipality of Radovis is always opened to all original, creative and positive ideas and initiatives whose purpose is to improve the local community and enhancing the quality of the life of it's citizens.

Sincerely yours,

Sashko Nikolov

Mayor of municipality of Radovis





КРАТКА ИСТОРИЈА

На територијата на Општина Радовиш, уште од времето на праисторијата, неолитот, енеолитот, халштатот и бронзата наоѓаме траги од материјалната култура. Бројни вредни остатоци од времето на античката македонска држава и римската епоха, како антички населби, некрополи, аквадукти, каструми, милјокази и други наоди можат да се најдат на територијата на Општина Радовиш.

За прв пат, Радовиш се споменува во Грамотата на Византискиот Цар Василие II од 1019 година, така што градската функција потекнува од тоа време. Низ историјата Радовиш претставувал значаен регионален трговско-занаемски и рударски центар.



Според некои историски извори и легендите, името на Радовиш потекнува од името на средновековната кнегиња Рада, која живеела во тврдината над градот, чии што урнатини сеуште постојат.

До почетокот на 20 век, Радовиш бил под владеење на османлиското царство во кој што период се населувале Јуруците – номадско турско население.

Во 19-20 век, Радовиш се поврзува со историските настани како Разловечкото, Кресненското и Илинденското востание, потоа со настаните од Балканските војни, Првата и Втората светска војна и периодот после Втората светска војна кои придонеле за сегашниот изглед на Радовиш и формирањето на Општина Радовиш.

По осамостојувањето на Република Македонија во почетокот на 90-тите години од 20-ти век, Општина Радовиш ја добива сегашната територијална поставеност и функција.



подржано од
ОПШТИНА РАДОВИШ





SHORT HISTORY

The territory of the municipality of Radovis, since prehistory, Neolithic, Eneolithic, Halshtatot and Bronze find traces of material culture. Numerous valuable remains from the time of the ancient Macedonian state and the Roman epoch, ancient settlements, necropolises, aqueducts, cestrum, and other findings can be found in the territory of Municipality Radovish.

For the first time, Byzantine emperor Basil II mentions Radovis in 1019, so the city's function comes from that time. Throughout history, Radovis represent important regional trade - craft and mining center.

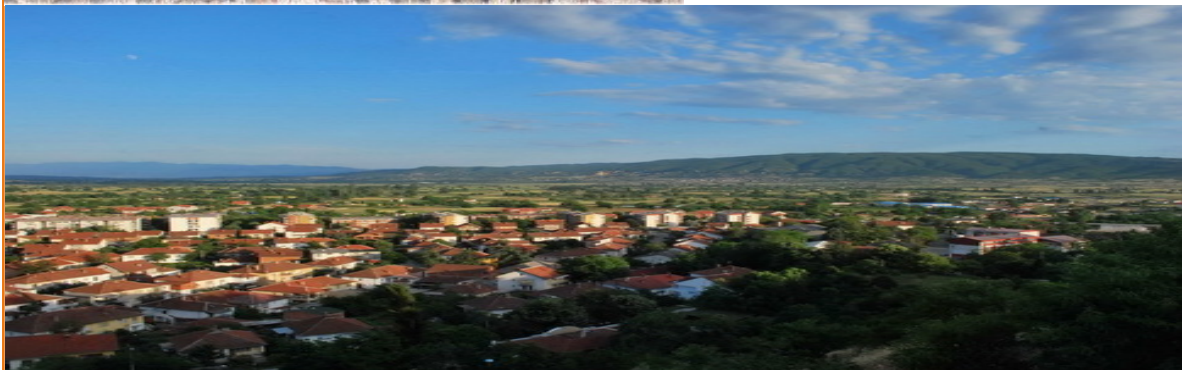


According to some historical sources and legends, Radovis name derives from the name of medieval Princess Rada, who lived in the fortress above the city, whose ruins still exist.

By the early 20th century, Radovis was under the rule of the Ottoman Empire in the period was settled by Yuruks-nomadic Turkic people.

In the 19-20 century, Radovish associated with historical events as Razlovci, Kresna and Ilinden uprisings, then the events of the Balkan wars, the first and second world war and the period after the Second World War that contributed to the current look of Radovish and formation of Municipality of Radovis. After the independence of the Republic of Macedonia in the early 90 of the 20th century, Radovis Municipality receives current territorial structure and function.





ГЕОГРАФСКА ПОЛОЖБА

Општина Радовиш го зафаќа северозападниот крај од југоисточниот дел на Република Македонија како дел од Радовишко-струмичката котлина, по текот на Радовишка река.

Општина Радовиш поседува одлични гравитациско-контактни и функционални врски во правец северозапад – југоисток, односно на потегот Штип – Струмица.

Градот Радовиш го зафаќа централниот дел на општината, со надморска висина од 300 метри. Градот Радовиш претставува административен центар (ги поседува сите државни институции на локално ниво) кој ги опслужува граѓаните од сите населени места од општината, како и граѓаните од Општина Конче. Општина Радовиш поседува добра и уредена местоположба, која придонесува кон развој на стопанството и економијата.



Општина Радовиш поседува територија од 608 км² и се вбројува во средно големите општини во Република Македонија.

Општина Радовиш се карактеризира со една градска и дваесетина селски населби со 28 244 жители според пописот од 2002 година.

Општина Радовиш се граничи со повеќе општини и тоа: на југозапад со Општина Конче, на исток со Општина Берово, на Југ со Општина Василево, на северозапад со општина Штип и на север со општините Карбинци и Винаца.





GEOGRAPHICAL POSITION

Radovis occupies the north end of the south-eastern part of the Republic of Macedonia as part of Radovish-Strumica valley, along Radovishka river.

Radovis possesses excellent gravitational-contact and functional connections in the direction northwest-southeast, i.e. in direction of Stip towards Strumica.

Radovish covers the central part of the municipality, with an altitude of 300 meters above sea level. Radovish is the administrative center (has all the state institutions at the local level) which serves citizens of all settlements of the municipality and the citizens of the Municipality of Konce. Radovis own good and arranged location, which contributes to the development of the economy.



Radovis has an area of 608 km² and is among the medium-sized municipalities in Macedonia.

A city of Radovis and twenty villages characterize Municipality of Radovis with 28,244 inhabitants according to the 2002 census.

Radovis is bordered by several municipalities: south-west with the municipality of Konce, on the east by the municipality of Berovo, on the south by the Municipality of Vasilevo, northwest Stip and on north municipalities Karbinci and Vinica.



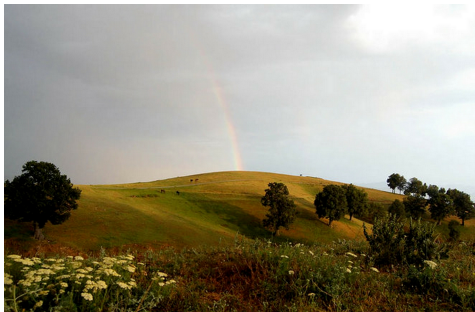


КЛИМАТСКИ ВЛИЈАНИЈА

Општина Радовиш е под влијание на комбинирана умерено-континентална и медитеранска клима. Поради изразената висинска разлика во рамничарскиот дел доминира комбинирана умерено-континентална и медитеранска клима а на планинскиот дел (планината Плачковица) планинската клима.

Просечната температура на годишно ниво во рамничарскиот дел изнесува 13°C , додека на планинскиот дел изнесува $7,5^{\circ}\text{C}$. најтопли се месеците јули и август со просечна температура од 23°C , а најстуден е месец јануари со просечна температура од $1,2^{\circ}\text{C}$.

Просечните годишни врнежи се движат околу 563 mm, сончевите часови се движат околу 2600 на годишно ниво.





CLIMATE IMPACTS

Radovis is under the influence of combined moderate-continental and mediterranean climates. Because the expressed height difference in the plain part dominates combined moderate-continental and mediterranean climate and mountain part (mountain Plackovica) mountain climate.

The average annual temperature in the plain part is 13°C , while the mountainous part is $7,5^{\circ}\text{C}$., warmest months are July and August with an average temperature of 23°C , and the coldest is January with an average temperature of $1,2^{\circ}\text{C}$.

The average annual rainfall ranging around 563 mm, sunny hours are around 2600 per annum.





ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

- Планини и вегетација

На северниот дел на Општина Радовиш се наоѓа планината Плачковица, а на јужниот дел планината Смрдешник. На овие планини, посебно на планина Плачковица шумските комплекси зафаќаат повшина од околу 21000 ha. Претежно се застапени дабовата, буковата и четинарската шума.

Можноста за инвестиции освен во дрвната маса се овара и за второстепени шумски производи како: дабовиот лишај, кантарионот, ајдучката трева, печурката вргањ и слично.

- Животински свет

На територијата на Општина Радовиш регистрирани се преку 50 различни животински видови. Како посебно значајни можат да се истакнат: куна златка, срна, дива мачка, видра, сур орел, орел зајачар, ветрушка, бел мршојад, волк, дива пајка, дива свиња и др..

- Минерални сировини и термоминерални води

Од минералните сировини на територијата на Општина Радовиш се застапени следните метали: бакарот, златото, среброто, железото и цинкот, хромот и др.. Од минералните сировини на територијата на Општина Радовиш се застапени следните неметали: кварц, глина, декоративните камења за градба и др.

Општина Радовиш поседува зони со термоминерални извори на води и тоа над населбата Раклиш како дел од град Радовиш со температура од 26°C. Со нивно подетално длабинско истражување може да се дојде и до температури од 70-80°C. Овде како мошне значајни инвестиции се сметаат инвестициите во делот на можноста за оранжериско производство, бањски и клиничко-терапевтски инвестиции, инвестиции за централно затоплување на градот и др.



NATURAL RESOURCES

- Mountains and vegetation

In the north of Radovis is mountain Plackovica and on southern part mount Smrdeshnik. These mountains, especially mountain Plackovica possesses forest complexes that occupy of about 21000 ha. Mostly prevalent oak, beech and chetinar forest. Possibility of investment, except in the timbers, are available for secondary forest products, such as: oak moss, St. John's wort, ajduchkata grass, mushrooms and the like.

- Animal World

On the territory of the municipality of Radovis, there are registered over 50 different animal species. As particularly significant can be highlighted: marten marten, deer, wild cat, otter, sur eagle, eagle Zajcar kestrel, white vulture, wolf, wild duck, wild boar, etc...

- Mineral and thermo-mineral waters

Of all mineral resources in the territory of the Municipality of Radovis there are included following metals: copper, gold, silver, iron and zinc, chromium, etc...

Of all mineral resources in the territory of the Municipality of Radovis there are included following non-metals: quartz, clay, decorative building stones, etc. ..

Radovis has zones with thermo mineral water sources near settlement Raklish as part of the city Radovis with a temperature of 26 ° C. With their detailed in-depth research may lead to temperatures of 70-80 ° C. Here as a very significant investments are considered investments in the possibility of greenhouse production, spa and clinical-therapeutic investing, investing the city central heating etc. ..





ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

- Соларна и ветерна енергија

Со големиот број на сончеви денови и ветровитиот северен дел на општина Радовиш, определени инвестиции можат да бидат насочени кон искористувањето на соларната и ветерната енергија во делот на производство на електрична енергија и воведувањето на енергетската ефикасност.

- Енергетски потенцијал, води и биомаса

Како погодни инвестиции можат да се земат инвестициите во енергетскиот потенцијал како водите и биомасата. Хидрографски Општина Радовиш е богата со подземни води, извори и површински водотеци. Во овој дел спагат и потенцијалите од термоминералните води. Во општина Радовиш, хидрографската мрежа се дели во два речни слива и тоа: слив на Радовишка река (Струмички слив) и слив на реката Крива Лакавица (Брегалнички слив). Како позначајни водотеци реки од инвестиционо значење се: Радовишка река, Сушица, Марлада, Ораовичка река, Пирава, Сирава, Плаваја, Ломија и Крива Лакавица.

Квалитетот на водите е многу висок (прва класа). Посебно се истакнуваат водите на Радовишка река, Ораовичка река и Плаваја за која постојат физибилити студија и повеќегодишни хидролошки истражувања за изградба на вештачка акумулација. Општина Радовиш располага и со други водени потенцијали. Имено, постои потенцијал за изградба на неколку мали акумулации за кои веќе има идејни проекти, како на пример за Ораовичка река.

Со оглед на доминантниот земјоделски сектор, Општина Радовиш поседува огромен потенцијал за искористување на биомасата како енергетска сировина.



NATURAL RESOURCES

- **Solar and wind energy**

With the large number of sunny days and windy parts in the north of Radovis, certain investments may be directed to the utilization of solar and wind energy in the electricity production and the introduction of energy efficiency.

- **Energy potential, water and biomass**

As suitable investments may take investments in energy resources such as water and biomass. Hydrographic, Radovis Municipality is rich in underground water sources and surface waterways. This section includes potential of thermo waters. Radovis hydrographical network is divided in two river basins: river basin Radovishka (Strumica basin) and river basin Kriva Lakavica (Bregalnica basin). As important waterways - rivers for investments: Radovishka Susica river, Marlada Oraovichka river, Pirava, Plavaja, Lomija and Kriva Lakavica.

Water quality is very high (first class). Its distinguishing features are the waters of the river Radovishka, Oraovichka river and Plavaja for which feasibility studies and multi-hydrological studies for the construction of artificial accumulation has been developed. Namely, there is potential for the construction of several small reservoirs that already has preliminary designs, such as Oraovichka river.

Given the dominant agricultural sector, Radovis Municipality has huge potential for using biomass as an energy feedstock.





ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

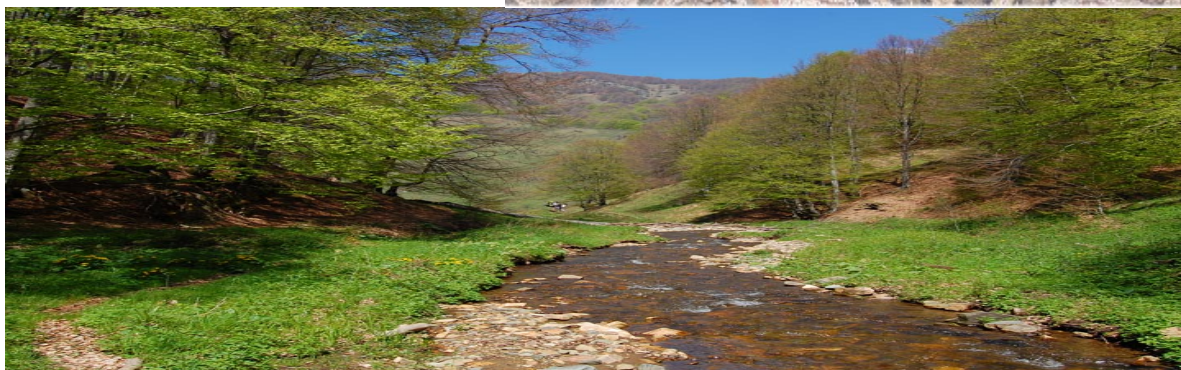
Водни ресурси за мали акумулациони реки во Општина Радовиш

Име на профилот	Име на водотекот	Површина (km ²)	Височина на браната	Зафатнина (m ³)	Кота на круната	Намена
Ораовица	Ораовичка	35	11	310 000	440	Н, В, Р
Сушица	Прналиска	12,8	18	200 000	453	Р, Н
Теснот	Радовишка	25,7	18	700 000	818	Р, Н, Е
Марлада	Раклишка	1	18	200 000	465	Н, В
Смиланци	Смиланска	20	18	500 000	843	Н, Е, Р
Плаваја	Подареш	25	20	1 000 000	850	Н, Е, Р
Градиште	Восанска	5	18	220 000	368	Н
Злеово	Злевска	3,75	12	250 000	340	Н
Каракаја	Покрајчево	1,7	8	98 000	340	Н, В
Јаргулица	Бршларска	2,7	18	550 000	394	Н
Кошич	Кошич	1,6	9	90 000	340	Н



Легенда:

Н - наводнување
В - водоснабдување
Р - рибарство
Е - енергетика



NATURAL RESOURCES

Water resources for small reservoirs in Radovis

Name	waterways	(km ²)	Dumb height	Volume (m ³)	Elevation of the crown	Usage
Oraovica	Oraovica	35	11	310 000	440	H, B, P
Sushica	Prnaliska	12,8	18	200 000	453	P, H
Tesnot	Radovishka	25,7	18	700 000	818	P, H, E
Marlada	Raklishka	1	18	200 000	465	H, B
Smiljanci	Smiljanska	20	18	500 000	843	H, E, P
Plavaja	Podaresh	25	20	1 000 000	850	H, E, P
Gradishte	Vosanska	5	18	220 000	368	H
Zleovo	Zlevska	3,75	12	250 000	340	H
Karakaja	Pokrajchevo	1,7	8	98 000	340	H, B
Jargulica	Brshlarska	2,7	18	550 000	394	H
Koshich	Koshich	1,6	9	90 000	340	H

Legend:

N Irrigation;
V Water supply;
R Fishery;
E Energy.





ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

- Плодно земјиште и пасишта

Плодното земјиште е основен ресурс во земјоделството кое зафаќа површина од 37,5% или 26 406,2 ха. Од овој процент 61,2% или 16 855 ха отпаѓа на обработлива површина а на пасишта 11 610,5 ха или 38,6%.

Земјоделско земјиште според културата и според сопственоста

Култура	Приватен (ха)	Државен(ха)	Вкупно(ха)
Ниви	9 298,7	3 538,5	12 837,2
Градини	6,5	3,4	9,9
Овошни градини	185,2	501,1	686,3
Лозја	218,9	61,1	280
Ливади	394,6	70,2	464,8
Пасишта	1 603,6	10 006,9	11 610,5
Трстици	0,2	0,7	0,9
Оризови ниви	41,3	2,8	44,1
Интензивно лозје	296,6	175,9	472,5
Вкупно земјоделско земјиште	12 045,6	14 360,6	26 406,1



NATURAL RESOURCES

- Fertile land and pastures

Fertile agricultural land is the basic resource that covers an area of 37.5% or 26 406,2 ha. This percentage of 61.2% or 16 855 ha account for arable land and pastures 11 610,5 ha or 38.6%.

Agricultural land according culture and ownership.

Culture	Private (ha)	State(ha)	Total(ha)
Fields	9 298,7	3 538,5	12 837,2
Gardens	6,5	3,4	9,9
Fruit gardens	185,2	501,1	686,3
Vineyards	218,9	61,1	280
Meadows	394,6	70,2	464,8
Pastures	1 603,6	10 006,9	11 610,5
Trstici	0,2	0,7	0,9
Rice fields	41,3	2,8	44,1
Intensive vineyards	296,6	175,9	472,5
Total agricultural land	12 045,6	14 360,6	26 406,1





ИНФРАСТРУКТУРА И ЕКОНОМИЈА

Сообраќајна и енергетска инфраструктура

Патно поврзување	Километри
Радовиш - М6	1
Радовиш - Струмица	28
Радовиш - Штип	36
Радовиш - Скопје	125
Радовиш - Солун (Грција)	150
Радовиш - Софија (Бугарија)	350
Радовиш - Белград (Србија)	600
Радовиш - Приштина (Косово)	300
Радовиш - Тирана (Албанија)	425

Поврзувачки точки	Километри
Железница	Штип , 36 км
Меѓународен аеродром	Скопје , Александар Велики, 120 км
Меѓународно пристаниште	Солун , Грција, 150 км
	Драч , Албанија, 450 км
	Бургас , Бугарија, 800 км
	Бар , Црна Гора, 650 км

Енергетската инфраструктура се состои од три – 110 кв далекуводи и тоа:

1. Бучим-Радовиш;
2. Радовиш – Берово;
3. Радовиш – Струмица;

Преку овие далекуводи овозможено е тристрано напојување за потребите на индустријата и граѓанството во општина Радовиш.





INFRASTRUCTURE AND ECONOMY

Transport and energy infrastructure

Road network	Kilometers
Radovis - M6	1
Radovis - Strumitza	28
Radovis - Shtip	36
Radovis - Skopje	125
Radovis - Thessaloniki (Greece)	150
Radovis - Sofia (Bulgaria)	350
Radovis - Belgrade (Serbia)	600
Radovis - Pristine (Kosovo)	300
Radovis - Tirana (Albania)	425
Connection points	Distance
Rail road	Shtip , 36 km
International airport	Skopje , Alexander the great, 120 km
International ports	Thessaloniki , Greece, 150 km
	Dures , Albania, 450 km
	Burgas , Bulgaria, 800 km
	Bar , Montenegro, 650 km

Energy infrastructure consists of three 110 KW transmission lines as follows:

1. Mine - Radovis;
2. Radovis - Berovo;
3. Radovis - Strumica;

These lines enabled three-way power supply for the needs of industry and the citizenry in Radovis.





ЕКОНОМИЈА

Листа на поважни економски сектори во Општина Радовиш:

- Градежништво
- Индустрија за градежни материјали
- Дрвна индустрија
- Метална индустрија
- Неметална индустрија
- Рударство
- Козметичко-фармацевтска индустрија
- Земјоделство
- Лов и риболов
- Туризам
- Текстилна индустрија
- Прехрамбена индустрија
- Тутунска индустрија
- Трговија
- Транспорт
- Банкарство
- Јавен сервис и услуги



ECONOMY

List of major economic sectors in the municipality of Radovis:

- Construction
- Industry of construction materials
- Wood industry
- Metal industry
- Non-metal industry
- Mining
- Cosmetic-pharmaceutical industry
- Agriculture
- Hunting and fishery
- Tourism
- Textile industry
- Food industry
- Tobacco industry
- Trade
- Transport
- Banking
- Public services





ДЕМОГРАФИЈА

Вкупниот број на жители во Општина Радовиш изнесува 28,244.

Опис	Општина Радовиш
Густина на население	41,5 на ²
Активно население	22,561
Природен прираст	Наталитет 14,5 %, морталитет 12,2%, прираст 6,1%
Вработени	4861
Стапка на невработеност	Околу 6800 невработени лица
Вработени по дејност	Стопанство 4011, нестопанство 850
Етничка структура	Македонци - 82% Турци - 16,2% Албанци - 0,05% Власи - 0,08% Роми - 1% Останати - 0,67%
Старосна Структура	0-14 51,06% 15-64 37,7 % 65+ 9,24%





DEMOGRAPHY

Total population in the Municipality of Radovis: 28 244 inhabitants.

Description	Municipality of Radovis
Density of population	41,5 inhabitants on km ²
Active population	22,561
Natural growth	Fertility 14,5 %, mortality 12,2%, growth 6,1%
Employees	4861
Number of unemployed people	Around 6800 unemployed
Employed by sectors	Economy(industry) 4011, Public institutions 850;
Ethnic structure	Macedonians - 82% Turks - 16,2% Albanians - 0,05% Vlachs - 0,08% Roma - 1% Other - 0,67%
Age structure	0-14 51,06% 15-64 37,7 % 65+ 9,24%





ПОВОЛНОСТИ ЗА СТРАНСКИ ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ - СДИ

Градежно земјиште:

Процент на градежното земјиште во Општина Радовиш изнесува 9.6%.

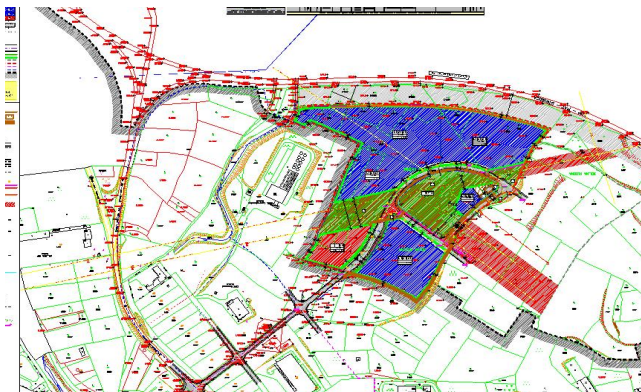
Цената на градежното земјиште се движи од 1 до 100 евра/м² во зависност од зонската поставеност, локацијата и атрактивноста. Цената на комуналиите изнесува 1340 денари/м² или 22 евра/м², по нето корисна површина.

Цена на недвижностите:

Стамбен простор:	250 – 800 евра/м ²
Деловен простор:	500 – 1500 евра/м ²

Индустриски зони во Општина Радовиш:

- ТИРЗ (Технолошко индустриска развојна зона)
- Индустриска зона Радовиш
- Индустриска зона Подареш





INCENTIVES FOR FOREIGN DIRECT INVESTMENTS - FDI

Development Land:

The percentage of construction land in the Municipality of Radovis is 9.6%.

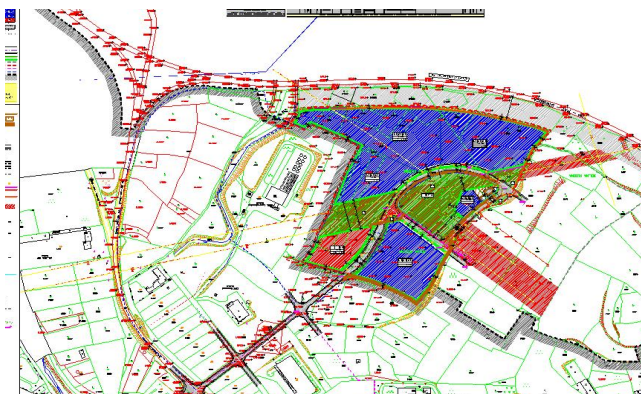
The price of building land ranges from 1 to 100 € / m² depending on placement, location and attractiveness. The cost of utilities is 1.340 MKD / m² or 22 € / m² per net usable area.

Price of property:

Housing:	250 - 800 euro / m ²
Office:	500 - 1500 EUR / m ²

Industrial zones in municipality of Radovis:

- TIDZ (Technological Industrial Development Zone)
- Industrial Zone Radovis
- Industrial Zone Podaresh





ПОВОЛНОСТИ ЗА СТРАНСКИ ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ - СДИ

ТИРЗ – Радовиш

Технолошко индустриската развојна зона во Општина Радовиш, ги нуди следните поволности при директни странски или домашни инвестиции:

Даноци, Царини и други стимулации

- **10 ГОДИНИ ДАНОЧНИ ОСЛОБОДУВАЊА** – Инвеститорите во ТИРЗ се ослободени за период од 10 години од плаќање на данок на добивка и 100% се ослободени од персонален данок на доход за период од 10 години, така што ефективната стапка на персоналниот данок на доход изнесува 0%.
- Земјиштето во ТИРЗ во Република Македонија се дава под долгорочен закуп за период до 99 години.
- Инвеститорите се ослободени од плаќање на надомест за уредување на градежното земјиште кон единиците на локалната самоуправа, како и од надоместоци за добивање на градежни дозволи.
- Бесплатен приклучок за гасовод, водоводна и канализациона мрежа.
- Владата на Република Македонија учествува во трошоците за градба на корисниците во ТИРЗ во висина до 500.000 евра, во зависност од бројот на нови вработувања и висината на инвестицијата на корисникот.
- Царински зелен канал за стоките.



подржано од
ОПШТИНА РАДОВИШ



INCENTIVES FOR FOREIGN DIRECT INVESTMENTS - FDI

TIDZ - Radovis

Technological Industrial Development Zone in Radovis Municipality provides the following benefits in direct foreign or domestic investment:

Taxes, duties(customs) and other incentives

- 10 YEARS TAX EXEMPTIONS - Investors Zones are exempted from paying income tax for a period of 10 years, and also 100% free of personal income tax for a period of 10 years, so that the effective rate of personal income tax is 0%.
- TIDZ land in the Republic of Macedonia is provided under long-term lease for a period up to 99 years.
- Investors are exempted from payment of fee for arranging construction land to the local government units, as well as fees for building permits.
- Free plug for pipeline, water supply, and sewerage network.
- Government participates in the cost of building users in Zones of up to 500,000 Euros, depending on the number of new jobs and the amount of the user's investment.
- Customs green channel for goods.



ПОВОЛНОСТИ ЗА СТРАНСКИ ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ - СДИ

Предности и стимулации:

- ЦАРИНА:**

СТОКИ	СТАПКА НАДВОР ОД ЗОНИ	СТАПКА ВО ЗОНИ
Суровини	0% - 15%	0%
Опрема	5% - 20%	0%

- ДАНОЦИ:**

СТОКИ	СТАПКА НАДВОР ОД ЗОНИ	СТАПКА ВО ЗОНИ
Данок на додадена вредност	18%	0%
Данок на добивка	10%	0% за 10 години
Персонален данок на доход	10%	0% за 10 години





INCENTIVES FOR FOREIGN DIRECT INVESTMENTS - FDI

Benefits and incentives

- COSTUMS:**

Merchandise	Out of TIDZ	In TIDZ
Raw	0% - 15%	0%
Equipment	5% - 20%	0%

- TAXES:**

Merchandise	Out of TIDZ	In TIDZ
VAT	18%	0%
Income tax	10%	0% for 10 years
Personal income tax	10%	0% for 10 years



Податоци од локално истражување за состојбата на малите и средни претпријатија – МСП

Анализа од спроведената анкета кај мали и средни претпријатија во Општина Радовиш

Со цел да се испита состојбата и потребите на малите и средните претпријатија – МСП, како и за оцена на деловното опкружување во општина Радовиш, во периодот од 20.11.2012 год. до 10.12.2012 година беше спроведено истражување. Истражувањето беше спроведено врз основа на претходно подготвен анкетен прашалник при што беа опфатени вкупно 60 деловни субјекти со седиште на територијата на општина Радовиш. На Анкетниот прашалник одговараа менаџерите на анкетираниите друштва и прифатија да го пополнат 58 трговски друштва.

Во истражувањето беа опфатени компании од повеќе сектори, со различна големина и период на постоење.

Структурата на претпријатијата кои учествуваа во истражувањето по сектори според националната класификација на дејности НКД е:

Трговија на големо и трговија на мало: поправка на моторни возила, мотоцикли и предмети за лична употреба и за домаќинства	26	44,83 %
Преработувачка индустрија	10	17,24 %
Земјоделство, лов и шумарство	6	10,34 %
Други комунални културни, општи и лични услужни активности	5	8,62 %
Сообраќај, складирање и врски	4	6,90 %
Градежништво	3	5,17 %
Хотели и ресторани	2	3,45 %
Финансиско посредување	1	1,72 %
Здравство и социјална работа	1	1,72 %



**DATA FROM LOCAL RESEARCH ON THE SITUATION OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES - SME's****Analysis of the survey among SMEs in the Municipality of Radovis**

In order to examine the situation and the needs of small and medium-sized enterprises - SMEs, as well as assessment of the business environment in Radovis, in the period from 20.11.2012 to 10.12.2012 research was conducted. The survey was conducted based on previously prepared questionnaire where were included 60 companies with headquarters in the territory of Radovis. The managers of surveyed companies answered questionnaire and 58 Companies accepted to fill it in.

The survey covered companies from different sectors, with different size and period of existence.

The structure of the companies that participated in the research by sectors according to the National Classification of Activities NKD:

Wholesale and retail trade: repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household	26	44,83 %
Manufacturing	10	17,24 %
Agriculture, hunting and forestry	6	10,34 %
Other community, social and personal service activities	5	8,62 %
Transport, Storage and Communications	4	6,90 %
Construction	3	5,17 %
Hotels and restaurants	2	3,45 %
Financial intermediation	1	1,72 %
Health and social work	1	1,72 %





Податоци од локално истражување за состојбата на малите и средни претпријатија – МСП

Од аспект на правен статус: 89,66% беа Друштва со ограничена одговорност, 6,9% се Јавни трговски друштва, 1,72% се трговци поединци и 1,72% се самостојни вршители на дејност.

Според активниот период: 37,93% се трговски друштва кои постојат повеќе од 10 години, 31,03% од 6-10 години, 24,14% од 2-5 години, 5,17% помалку од 2 години и 1,72% новоосновани друштва.

Големината (според дефиницијата на ЕУ во однос на бројот на вработени) на анкетираните трговски друштва е:

Микро (0-9 вработени)	81,3 %
Мало (10-49 вработени)	17,24 %
Средно (50-249 вработени)	1,72 %

Во изминативе четири години над 85% од претпријатијата работеле профитабилно, односно оствариле позитивни финансиски резултати. Од друга страна, само мал дел од претпријатијата се изјасниле дека оствариле извоз во изминативе четири години. Карактеристично е тоа што стапката на извозно-ориентираните претпријатија има тенденција на континуиран пораст од 12% во 2008 год. до 16% во 2011 год. Најголем дел од остварениот извоз е во земјите членки на ЕУ, потоа следуваат соседните земји, Хрватска, САД, Австралија и сл.

Како најголеми проблеми со кои се соочуваат компаниите во текот на работењето наведени се следниве:

1. Тешкотии при наплата на побарувањата
2. Недостиг на финансии
3. Нелегална конкуренција
4. Недостиг на соодветно квалификувана работна сила
5. Проблеми со инспекции и високи казни
6. Миграција на населението, одлив на млади умови од општината



поддржано од
ОПШТИНА РАДОВИШ



DATA FROM LOCAL RESEARCH ON THE SITUATION OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES - SME's

In terms of legal status: 89.66% were limited liability companies, 6.9% are public companies, 1.72% are sole proprietors and 1.72% are self employed.

According to the active period: 37.93% of the companies are more than 10 years, 31.03% of 6-10 years, 24.14% of 2-5 years, 5.17% less 2 years and 1.72% of newly established companies.

Size (according to the definition of the EU in terms of number of employees) of companies surveyed:

Micro (0-9 employees)	81,3 %
Small (10-49 employees)	17,24 %
Medium (50-249 employees)	1,72 %

In the past four years, over 85% of companies have worked with profit or achieved positive financial results. On the other hand, only a small part of the export enterprises reported to have made in exports in the past four years. It is characteristic that the rate of export-oriented enterprises has a tendency of continuous increase of 12% in 2008 to 16% in 2011. Most of the realized export is in the EU Member States, followed by neighboring countries, Croatia, USA, and Australia and so on.

The biggest problems facing companies in the course of the operations referred to are the following:

1. Difficulties in collection of receivables
2. Lack of finance
3. illegal competition
4. Lack of appropriately skilled workforce
5. Problems with inspections and high penalties
6. Population migration, municipal outflow of young minds





Податоци од локално истражување за состојбата на малите и средни претпријатија – МСП

Најважни мерки кои би можела да ги преземе општинската власт како би го олеснила развивањето на бизнисот на компаниите во општина Радовиш се следниве:

1. Подобрување на патната инфраструктура
2. Намалување на општинските такси и даноци
3. Изградба на индустриски зони
4. Формирање на стратегија за намалување на миграцијата
5. Стратегија за привлекување на странски директни инвестиции
6. Промовирање на општината
7. Преземање мерки за намалување на нелегалната конкуренција

Претходно наведените проблеми и мерки кои би можела да ги преземе општината беа констатирани врз основа на отворено прашање (без понудени опции за одговор).

Мерки кои би можеле да бидат преземени од страна на општината, со цел да се помогне во развивањето и проширувањето на бизнисот на претпријатијата, беа рангирани по важност на следниов начин:

1. Подобрување на процедурите за бизнис
2. Подобрување на инфраструктурата за поддршка на бизнисите
3. Реформа на политиките за локално оданочување
4. Обезбедување на информации за развој на бизнисот
5. Обезбедување на обука и експертиза за бизнис

Инвестициите во последните три години: кај 43% од анкетираните трговски друштва останале исти, кај 35% се зголемени, додека кај 22% од анкетираните се намалиле.

Според добиените резултати од спроведеното истражување најголем дел од претпријатијата сметаат дека процедурата за основање е едноставна, брза и со адекватна цена, додека процедурата за гасење е комплицирана, спора и премногу скапа.





DATA FROM LOCAL RESEARCH ON THE SITUATION OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES - SME's

The most important measures that the municipal government could take to facilitate the development of business companies in Radovis:

1. Improving road infrastructure
2. Reducing municipal fees and taxes
3. Construction of industrial zones
4. The formation of a strategy to reduce migration
5. Strategy for attracting foreign direct investment
6. Promote municipality
7. Taking measures to reduce illegal competition

Afore mentioned problems and measures that the municipality could take were established on the basis of an open question (without response options offered).

Measures that could be taken by the municipality, in order to assist in the development and expansion of business enterprises were ranked in importance as follows:

1. Procedures for improving business
2. Improving infrastructure to support businesses
3. Reform of local taxation policies
4. Providing information on business development
5. Providing training and businesses expertise

Investments in the last three years: 43% of surveyed companies remained the same, with 35% increased, while 22% of those surveyed have decreased.

According to the results of the survey the majority of enterprises believe that the establishment procedure is simple, fast and with adequate price, while extinguishing procedure is complicated, slow and too expensive.





Податоци од локално истражување за состојбата на малите и средни претпријатија – МСП

Од аспект на управувањето на претпријатието, најголеми проблеми претпријатијата имаат со:

Добивање на финансиска поддршка	25,65 %
Обезбедување на дозволи / лиценци	22,53 %
Судски процеси	21,22 %
Царински процедури	15,76 %
Регистрација на претпријатие (трошоци, потребно време, процедури)	14,48 %

Анкетираните друштва чувствуваат потреба за следните типови на финансиски институции / услуги за поддршка на мали и средни претпријатија:

Институции	
Програми за почетни бизниси	38,16 %
Банка за микро финансирање	37,34 %
Штедно-кредитни задрруги	24,51 %

Услуги	
Субвенционирано кредитирање за вработување	36,83 %
Субвенционирано кредитирање за развој на индустриски сектори од посебна важност	34,40 %
Ризично финансирање (за почетни бизниси или иновации)	28,77 %





DATA FROM LOCAL RESEARCH ON THE SITUATION OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES - SME's

In terms of management of the company, the biggest problems companies have with:

Obtaining financial support	25,65 %
Securing permits / licenses	22,53 %
Trials	21,22 %
Customs procedures	15,76 %
Registration of the companies (costs, takes time, procedures)	14,48 %

Surveyed companies feel the need for the following types of financial institutions / services to support small and medium enterprises:

Institutions	
Programs for start-up businesses	38,16 %
Micro finance bank	37,34 %
Savings and credit cooperatives	24,51 %
Services	
Subsidized credit for employment	36,83 %
Subsidized loans for the development of industrial sectors of special importance	34,40 %
Risk financing (for start-up businesses or innovation)	28,77 %





Податоци од локално истражување за состојбата на малите и средни претпријатија – МСП

Фази во кои на претпријатијата им биле најпотребни надворешни финансиски средства се за:

Обртен капитал (во било кое време)	23,27 %
Развој на постоечки бизнис	22,28 %
Почетен бизнис	20,89 %
При инвестиции	19,21 %
При извоз	8,12 %
При тренинг на менаџерскиот тим	6,14 %
Во ни една фаза	0,10 %

Според мислење на анкетираните друштва, средствата за кредитирање на стопанството во овој регион не се целосно искористени поради:

рестриктивни кредитни услови (високи камати, големи гарантни побарувања)	22,61 %
крутост на банките при доделување на деловни кредити	19,91 %
негативни деловни услови	19,69 %
недоволно развиени облици на кредитирање	19,12 %
претпријатијата не се спремни за употреба на средствата (несоодветни предлог проекти)	18,67 %





DATA FROM LOCAL RESEARCH ON THE SITUATION OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES - SME's

Phases in which companies need the external funds mostly for:

Working capital (at any time)	23,27 %
Development of existing business	22,28 %
Start-up business	20,89 %
In investment	19,21 %
For export	8,12 %
For training of the management team	6,14 %
None	0,10 %

According to the opinion of the surveyed companies, funds for company crediting in this region are not fully utilized, because of:

restrictive credit conditions (high interest rates, large warranty claims)	22,61 %
stiffness of banks in granting business loans	19,91 %
adverse business conditions	19,69 %
underdeveloped forms of lending	19,12 %
companies are not willing to use resources (inadequate proposals)	18,67 %





Податоци од локално истражување за состојбата на малите и средни претпријатија – МСП

Најзначаен фактор при донесување на одлука за доделување на финансиска поддршка во овој регион се:

квалитетот на проектот	15,64 %
врски и пријателства	14,16 %
политичкото влијание	13,50 %
комбинација на претходните две	12,84 %
убедливоста на претприемачот	12,84 %
деловните перспективи	12,76 %
соодветна советодавна услуга	8,97 %
дискреционите права на соодветниот Министер	8,89 %
Друго	0,41 %

Главни финансиски извори во компаниите се:

Фамилијарен или сопствен капитал	58,13 %
Комерцијалните банки	20,21 %
Иселенички капитал	5,42 %
Инвестициски / развојни фондови	5,42 %
Фондови за микро финансирање	5,21 %
Лизинг компании	4,58 %
Друго	1,04 %





DATA FROM LOCAL RESEARCH ON THE SITUATION OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES - SME's

The most important factor in deciding to grant financial support in this region:

quality of the project	15,64 %
relationships and friendships	14,16 %
political influence	13,50 %
combination of the previous two	12,84 %
credibility of the entrepreneur	12,84 %
business perspectives	12,76 %
appropriate advisory service	8,97 %
discretion rights of the relevant Minister	8,89 %
Other	0,41 %

Main finance sources of the companies:

Personal or family capital	58,13 %
Commercial banks	20,21 %
Emigration capital	5,42 %
Investment / Development Funds	5,42 %
Microfinance funds	5,21 %
Leasing companies	4,58 %
Other	1,04 %





Податоци од локално истражување за состојбата на малите и средни претпријатија – МСП

Во изминатата една година кај 66% од анкетираните претпријатија побарувањата се зголемиле, додека обврските се зголемиле кај помал дел, односно кај 40%.

Над 58% од претпријатијата сметаат дека програмите кои се спроведуваат во образовните институции не се прилагодени на потребите на приватниот сектор.

За постигнување подобри резултати во образовниот процес предложени се следниве мерки:

1. Повеќе и подолга практична настава
2. Согледување на потребите на приватниот сектор за работна сила преку анализа на тенденциите на пазарот на трудот
3. Учество на приватниот сектор во изработката на наставните планови и програми
4. Повеќе претприемничка обука
5. Учество на приватниот сектор при полагање на финалните испити

Во последниве три години, 42% од анкетираните друштва воопшто немале контакти за добивање на информации за технологија, тестирање, истражување и развој, лиценцирање, патенти итн., 30% имале контакт со консултанти, 10% со универзитети и 5% со истражувачки лаборатории.



подржано од
ОПШТИНА РАДОВИШ



DATA FROM LOCAL RESEARCH ON THE SITUATION OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES - SME's

In the past year in 66% of surveyed companies increased payment demand, while liabilities increased for the lower part, ie 40%.

Over 58% of enterprises believe that the programs that are being implemented in educational institutions are not adapted to the needs of the private sector.

To achieve better results in the educational process, the following measures are proposed:

1. More and longer practical classes
2. Consideration of the needs of the private sector workforce through analysis of labor market trends
3. Private sector participation in the development of curricula
4. More entrepreneurial training
5. Participation of the private sector in taking final exams

In the last three years, 42% of the surveyed companies did not have contacts for information technology testing, research and development, licensing, patents, etc., 30% had contact with consultants, 10% with universities and 5% with research laboratories.





Податоци од локално истражување за состојбата на малите и средни претпријатија – МСП

Менаџерите на бизнис секторот во општина Радовиш чувствуваат потреба од континуирана обука во следните облици:

Информативни центри (за обезбедување на информации за кредитирање, донаторска помош, јавни програми за поддршка, инвеститори, потенцијални партнери, вебстрани, брошури итн.)	27,99 %
Програми за тренинг и обука на работно место (кофинансирани од јавни институции)	26,87 %
Менаџерски центри (посета и совет од надворешен менаџер кога е потребно за решавање на конкретни деловни проблеми: маркетинг, пристап до надворешни пазари, воведување на стандарди за квалитет итн.)	23,01 %
Тренинг на менаџери	22,14 %

Користењето на интернет е доста застапено во процесот на работење на МСП во општина Радовиш. Користењето на интернет во работењето на претпријатијата е широко распространето, односно над 72% од анкетираниите претпријатија одговориле дека користат интернет во процесот на работење, останатите одговориле дека не користат од причина што користењето на интернет не им е потребно со оглед на карактерот на нивната дејност.

Според направеното истражување интернетот најмногу се користи за:

Електронска пошта	27,66 %
Собирање на информации	24,82 %
Комуникација со државни институции	17,73 %
Нарачки на стоки/услуги	10,64 %
Продажба на стоки/услуги	10,64 %
Веб-страна	7,80 %
Електронско банкарство	0,71 %

Сепак и покрај вака широката распространетост на користењето на интернет во работата на претпријатијата, над 70% од нив сметаат дека им се потребни повеќе информации во однос на можностите кои ги нуди интернетот и електронската комуникација.



поддржано од
ОПШТИНА РАДОВИШ





DATA FROM LOCAL RESEARCH ON THE SITUATION OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES - SME's

Managers of the business sector in Radovis feel a need for continuous training in the following forms:

Information centers (providing credit information, donor assistance, public support programs, investors, potential partners, website, brochures, etc.).	27,99 %
Training programs and on-the-job training (co-financed by public institutions)	26,87 %
Management centers (visit and advice from an external manager when needed to solve specific business problems: marketing, access to foreign markets, the introduction of quality standard)	23,01 %
Managers training	22,14 %

Internet use is quite widespread in the working process of SMEs in Radovis. Internet use in the operation of enterprises is widespread, ie over 72% of the surveyed companies said that they use the internet in the process of operation, the remaining respondents said they did not use because the use of Internet is not necessary needed to the nature of their activity.

According to the research, Internet is mainly used for:

e-mail	27,66 %
Collection of information / research	24,82 %
Communication with state institutions	17,73 %
Orders of goods / services	10,64 %
Sales of goods / services	10,64 %
Website	7,80 %
e-banking	0,71 %

Yet despite this widespread use of the Internet in the work of enterprises, over 70% of them think that they need more information regarding the opportunities offered by the Internet and electronic communications.





DOING BUSINESS IN MACEDONIA - Setting Up Your Business

- REGISTERING A COMPANY IN MACEDONIA

The current Company Law is effective since 2004. The amendment to the Company Law in 2005 facilitated the start of the Central Register at the beginning of 2006, as the body authorized to perform all company registrations and the institution to maintain the all companies Trade Register. This is the primary law regulating business activity in Macedonia. It defines the types of companies, procedures and regulations for their establishment and operations. As all foreign investors are granted the same rights and privileges as Macedonian nationals, they are entitled to establish and operate all types of self-owned private companies or joint-stock companies. Foreign investors are not required to obtain special permission from state-authorized institutions, other than what is customarily required by law. Under the Company Law, companies are formed as separate legal entities that operate independently and are distinct from their founders, shareholders and managers. Depending on the type, companies have their own rights, liabilities, names and registered offices. The law defines five forms of companies: General Partnership, Limited Partnership, Limited Liability Company, Joint Stock Company and Limited Partnership by Shares.

Macedonia has introduced a ONE-STOP-SHOP SYSTEM that enables investors to register their businesses after 4 hours of submitting an application (in practice, it might take 1-2 business days). One can register a company in Macedonia by visiting one office, obtaining the information from a single place, and addressing one employee. This significantly reduces administrative barriers and start-up costs.

- LICENSES AND PERMITS

In addition to the registration of all business activities as stipulated by the Company Law, some business activities must obtain additional working licenses or permits before starting their operations. For the companies operating in these fields, the registration process is followed by a licensing process with the relevant authorities covering the matter of licenses and/or permits in their respective business area.

Employees in the Central Register are trained to direct newly registered companies to the appropriate licensing authorities.



подржано од
ОПШТИНА РАДОВИШ



DOING BUSINESS IN MACEDONIA - Setting Up Your Business

- WORK VISAS/PERMITS

Foreign residents can easily establish employment in the Republic of Macedonia, after getting an appropriate visa or permit from the Ministry of Foreign Affairs, i.e. Diplomatic-consular offices abroad.

Nationals of EU member-states, as well as nationals of the state-parties to the Schengen agreement may enter the Republic of Macedonia presenting a valid identity card issued by the competent authorities of the EU member-states or of the state-parties to the Schengen agreement.

Type of visas:

Entry visa
Business visa,
Employment visa

Visa requirements and procedure:

- Visas shall be issued only at the embassies or consulates of the Republic of Macedonia abroad;
- The validity of the passport or other travel document of the applicant has to be minimum 3 (three) months;
- The applicant is to contact an embassy or the consulate of the Republic of Macedonia for additional information about the conditions and procedure for visa issuance;
- The application may be submit to the embassy/consulate of the Republic of Macedonia by post mail or by fax, in which case the applicant must collect the visa in person;
- Using the list of diplomatic and consular missions of the Republic of Macedonia abroad (which can be found at the Ministry of Foreign Affairs visa applicants can choose the most convenient embassy/consulate to submit the application.

Types of permits:

Work Permit,
Residence Permit.





DOING BUSINESS IN MACEDONIA - Business Environment

- THE NEW BUSINESS HEAVEN IN EUROPE

With the recent economic reforms, Macedonia has created the most attractive tax package in Europe. These reforms include introduction of flat tax rate of 10% for corporate and personal income, which simplify the tax system and stimulate successful companies to further improve operations and increase profitability.

Tax	Tax Rate
Corporate Income Tax	10 %
Personal Income Tax	10 %
Value Added Tax	General Tax Rate: 18 % * Preferential Tax Rate: 5 %
Property Taxes	
Property Tax	0.1 % - 0.2 %
Inheritance and Gift Tax	** 2 - 3 % or 4 - 5 %
Sales Tax on Real Estate and Rights	2 - 4 %

* includes computer software and hardware

** 2-3% for the taxpayer in the 2nd order of succession and 4-5% for the taxpayer in the 3rd order of succession or not related to the testator

- MARKET ACCESS TO 650 MILLION CUSTOMERS

Macedonia is a signatory of three multilateral Free Trade Agreements:

- **SAA (Stabilization and Association Agreement) with the EU member states**
- **EFTA (Switzerland, Norway, Iceland and Liechtenstein)**
- **CEFTA (Macedonia, Albania, Moldova, Serbia, Montenegro, Bosnia and Herzegovina and Kosovo)**

In addition to the multilateral, Macedonia has also signed two bilateral Free Trade Agreements with the following countries:

- **Bilateral Free Trade Agreement with Turkey**
- **Bilateral Free Trade Agreement with Ukraine**

These agreements give Macedonia duty free access to more than 650 million consumers.

Macedonia has also been a member of the World Trade Organization (WTO) since 2003.



ПОДДРЖАНО ОД
ОПШТИНА РАДОВИШ





DOING BUSINESS IN MACEDONIA - Business Environment

ACCOUNTING AND AUDIT

According to the Company Law, all legal entities are obliged to prepare annual accounts at the end of each calendar year. Annual accounts have to be prepared in accordance with local accounting rules. Listed companies, large and medium-sized entities are also obliged to prepare and submit financial statements prepared in accordance with IFRS. Macedonian audit laws stipulate that audit activities are to be performed pursuant to International Standards on Auditing.

The Audit Law defines the conditions under which an entity performing its activities and having a main office in the Republic of Macedonia is obliged to submit financial and accounting statements for a statutory audit: more than 50 employees, and/or turnover and total assets exceeding € 2 million.

The Audit Law requires that an audit be performed by an Audit company registered with the Central Register or by a certified auditor who operates as a sole proprietor in accordance with the Company Law. The Audit Law also enables businesses to undergo voluntary audits.

The Institute of Authorized Auditors issues the license for operating as an Audit company or certified auditor, in accordance with the Audit Law.

TREATIES

The Republic of Macedonia has signed investment protection treaties with the following countries:

Albania, Austria, Belgium, Bosnia, Bulgaria, China, Croatia, Czech Republic, People's Republic of Korea, Finland, France, Germany, Hungary, India, Italy, Malaysia, Netherlands, Poland, Romania, Russia, Serbia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and Ukraine.

The Republic of Macedonia has signed agreements for avoidance of double taxation with the following countries:

Austria, Albania, Belgium *, Belarus, Bulgaria, Great Britain, Germany, Denmark, Egypt, Estonia, Iran, Ireland, Italy, Qatar, China, Kosovo, Kuwait, Latvia, Lithuania, Morocco, Moldova, Norway, Poland, Romania, Russia, Slovakia, Slovenia, Taiwan, Turkey, Ukraine, Hungary, Finland, France, Netherlands, Croatia, Czech, Switzerland, Sweden, Spain, Serbia, Montenegro.

For more information please visit Ministry of Finance's website - www.finance.gov.mk

DISPUTE RESOLUTION MECHANISMS

Domestic sources of the Macedonian Arbitrary Law include the Constitution of the Republic of Macedonia, the Litigation Procedure Law (Official Paper of SFRY, No. 4/77), the Law on Disputes Settlement (Official Paper of SFRY, No. 43/82), Law on International Trade Arbitration (Official Paper of RM No. 39/06) and the Macedonian Company Law. Arbitration exists within the Chamber of Commerce since 1993 with a permanent elected court.

The international sources of the Macedonian Arbitrary Law include bilateral and multilateral conventions, which Macedonia has signed or inherited from former Yugoslavia on the basis of succession. The Republic of Macedonia is a party to the New York Convention on Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards as well as the Geneva Convention on Execution of Foreign Arbitral Awards. Macedonia is also a party to the Washington Convention on the Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of Other States and the European Convention on International Commercial Arbitration. By virtue of the Macedonian Law, ratified international agreements have preference over domestic legislation.

For more information please visit Ministry of Foreign Affairs' website - www.mfa.gov.mk





DOING BUSINESS IN MACEDONIA - Law and Regulation

Market freedom, the freedom of entrepreneurial activity, as well as property rights are fundamental values outlined in the Constitution of the Republic of Macedonia.

RIGHT TO PRIVATE OWNERSHIP AND ESTABLISHMENT

The Constitution of the Republic of Macedonia guarantees an investor's right to property. No person may be deprived of his/her property or the rights deriving from it, unless the use of that property affects the general welfare of the public. Foreign investors may acquire property rights for buildings and for other immovable assets to be used for their business activities, as well as full ownership rights over construction land through a locally registered company. If the property is expropriated or restricted, rightful compensation of its market value is guaranteed. If the foreign company registers a local company according to Macedonian law, it can acquire land with full ownership rights similar to a domestic company.

THE COMPANY LAW

The Company Law is the primary law regulating business activity in Macedonia. It defines the types of companies, as well as the procedures and regulations for their establishment and operations. Foreign investors receive the same treatment as local companies and therefore do not need any special approvals.

Under the Company Law, trade companies are formed as separate legal entities that operate independently and are distinct from their founders, shareholders, and managers. Depending on the type, trade companies have their own rights, liabilities, names, and registered offices. The law defines five forms of trade companies: public trade (general partnership), limited partnership, Limited Liability Company, Joint Stock Company, and limited partnership by shares.

The legal framework includes the One-Stop-Shop system that aims to tackle some of the administrative barriers of entry into the business life in Macedonia. According to the Law of the One-Stop-Shop system, all types of trade companies are registered within 4 hours of submission. Another important feature of the One-Stop-Shop is the electronic distribution service that allows any potential investor or third party to obtain complete electronic information about the operations of companies in the country.

LAW ON INVESTMENT FUNDS

The Law on Investment Funds governs the conditions for the incorporation of investment funds and investment fund management companies. It also regulates the manner in which a company operates and exercises supervisory control of these operations, and the process of selecting a depository bank. The law does not discriminate against foreign investors in the establishment of open-ended or closed investment funds.



подржано од
ОПШТИНА РАДОВИШ





DOING BUSINESS IN MACEDONIA - Law and Regulation

PRICE CONTROLS

Price liberalization in Macedonia has been essentially completed. Price controls only exist for a few products. Prices in the energy sector (oil derivatives, electricity) are controlled by independent regulatory bodies.

COMPETITION

The Macedonian Law on Competition ensures that the task of the right of competition is to prevent certain practices and business activities on the market, which certain undertakings will use to achieve an unjustified advantage compared to other undertakings, and to jeopardize the free competition among undertakings.

MONOPOLIES AND ANTITRUST

The Law Against Unfair Competition (LAUC), drafted on the basis of The German Act against Restraints on Competition, came into force on 1 April 2000, thus establishing the Monopoly Authority (MA) as a body within the Ministry of Economy. This law guarantees the protection of competition, in cases where competition is distorted by collusive agreements, abuse of a dominant position in the market, or merger agreements among companies that lead to the creation of a dominant position or the strengthening of existing dominant positions.

SECURITIES MARKETS

The Central Securities Depository (CSD) records the existence of an ownership of shares and associated transactions. The CSD has greatly improved the efficiency of the capital markets and the rights of minority shareholders in companies. All joint stock companies have transferred their shareholding books to the CSD.

ENVIRONMENT PROTECTION

Considerable steps are taken to establish a system of integrated permits for industrial facilities considered to be significant polluters.

The Law on Environment (Official Gazette of RM no. 53/2005; 81/2005; 24/2007; 159/2008) contains two chapters dealing with environmental permits:

Chapter XII on Integrated Environmental Permits: defines two types of activities ("A" and "B") for which permits are required. A-type installations are those subject to the EU Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC) directive 96/61/EC, and B-type activities cover installations below the thresholds determined for A activities;

Chapter XIII on General Environmental Audit: sets obligations for Operators to carry out a general environmental audit in case of termination of activities of an installation and in case of transfer of the integrated environmental permit.

These chapters are reflective of the EU Directive 96/61/EC and 2008/1/EC on Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC). The Law on Environment requires the control of the installation's operations and emissions to be followed through self-monitoring under conditions defined in the permit and through yearly inspections done by the state environmental inspectors. The permit sets conditions for the prevention of pollution and for the protection of the environment.





DOING BUSINESS IN MACEDONIA - Success Stories

"The Macedonian government has been extremely committed and I would like to thank its officials for their work in supporting this effort. I have no doubt that our partnership will yield excellent results for both Johnson Controls and the Skopje community."

John Barth
Former Chairman and CEO
Johnson Controls

"Johnson Matthey chose Macedonia for its European mega-factory in competition with 13 other countries, including the Czech Republic, Hungary and Slovakia, because of the quality and cheap labor force, government's incentives regarding the price of the land and taxes, but most of all because of the highly professional and effective approach of the Government."

Colin Jaffray
Former Director of Strategic Planning
Johnson Matthey

"We are satisfied from the support provided by the Macedonian Government, its institutions. The decision for investment in Macedonia represents an important step in our expansion as part of the strategy for international output".

Martin Passern
Managing Director
Kromberg & Schubert

"We believe that this factory will make us more competent on the market, having into consideration the fact that we would expand on European markets. The location is excellent and since we are close to the airport we can bring the clients here so they can personally see and make sure of our production."

Per-Olof Loof
CEO and Director
Kemet Corporation

"People ask me why investing in Macedonia. Why not investing in the world centers of growth like India and China. Well, this is one of the centers of growth in the world. It has a history of connecting different worlds, the east and the west and now, Europe and USA. I am convinced that this investment will be successful."

Filip van Hool
Executive Director
Van Hool

"The decision to invest in Macedonia is a very important step of the strategy for international growth. We are satisfied with the support of the Macedonian Government, its institutions, and the cabinet of Minister Vele Samak."

Karl Wallner
Board of Directors
Dräxlmaier



ПОДДРЖАНО ОД
ОПШТИНА РАДОВИШ





DOING BUSINESS IN MACEDONIA - Success Stories

"To be competitive on the clutch market requires highly qualified workers, technicians and engineers. We have found these skills here in Macedonia, in well trained, highly motivated and very responsible work force."

Jacques Nassieu Maupas
CEO
Ruen Kocani

"The Group investigated several investment destinations in Eastern Europe and quickly concluded that Macedonia was the best destination. In Macedonia we found a forward looking culture, an excellent workforce with a true 'can do' attitude and great ICT skills. This coupled with the command of the English language made Macedonia a natural choice for us".

Ivan Bartolo
CEO
6PM Group

"In spite of its small size and modest domestic market, the country presents a number of truly remarkable advantages for potential investors such as a highly liberated foreign trade policy supported by various bilateral agreements, a stable monetary environment , a very favourable tax environment regarding the corporate income tax rates as well as a highly-qualified workforce offering a most competitive labour cost advantage; last but not least worth mentioning the geographical position of the country at the crossroads of two major pan-European transportation corridors. All the above have a strong fit with the Heineken's strategy of developing a synergy-oriented business platform that enables improved competitiveness in a global environment of constantly increasing price and margin pressures."

Jean Francois van Boxmeer
Chairman of Executive Board / CEO
Heineken NV

"We picked Macedonia as an investment destination due to the benefits the Government offered to foreign investors, and the country's strategic position and proximity to eastern markets and Russia, where we plan to export the entire range of products."

Andrea Vitillo
Owner
Vitillo Group



ВОДИЧ ЗА ИНВЕСТИЦИИ 2013

INVESTMENT GUIDE 2013



ИНВЕСТИРАЈТЕ ВО РАДОВИШ / INVEST IN RADOVIS

ИНВЕСТИРАЈТЕ ВО МАКЕДОНИЈА / INVEST IN MACEDONIA

ВОДИЧ ЗА ИНВЕСТИЦИИ 2013

INVESTMENT GUIDE 2013



ИНВЕСТИРАЈТЕ ВО РАДОВИШ / INVEST IN RADOVIS
ИНВЕСТИРАЈТЕ ВО МАКЕДОНИЈА / INVEST IN MACEDONIA



supported by
Municipality of Radovis

Radovis, 2013